

SZAKMAI BESZÁMOLÓ – 1. és 2. MÉRFÖLDKŐ

2018. MÁRCIUS - előkészületek

2018. márciusában a menedzsment és az önkormányzat a következő tevékenységeket végezte:

- Somogysámson - Marótpuszta szegregátumban ideiglenes Csillagpont helyének előkészítése Somogysámson, Kossuth u. 46. szám alatt. Április 1-től irodakonténer bérlésével, önkormányzati területen oldottuk meg a Csillagpont kialakítását.
- A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság munkatársival, az EFOP-1.6.1-es együttműködő partnereinkkel találkozás, a projekt ütemezésének átbeszélése, a tapasztalati szakértő megismerése és bekapcsolódása a pályázati munkafolyamatba.
- A tehetséggonodzást végző cég kiválasztása. A cég vezetőjével egyeztetés a tehetséggonodzó programok indulásának feltételeiről, a tehetséggonodzást végzők szakmai dokumentációjáról, a programok megtartásának feltételeiről, ellenőrzésének formájáról, a teljesítés igazolásának egyéb pontjairól.
- A pszichiáter, jogi szaktanácsadó, az adósságrendező szakemberek kiválasztása. Kiválasztás után a szerződések átbeszélése, a munka feltételeinek tisztázása.
- Roma, egyházi, civil, esélyegyenlőségi koordinátor kiválasztása, a szerződésének átbeszélése.
- A tréninget tartók kiválasztása, a szerződés és munka feltételeinek megbeszélése.
- Az előzetesen meghirdetett szociális munkás munkakörre jelentkezők meghallgatás és kiválasztása megtörtént. Az eredetileg betervezett 4 fő 40 órás szociális munkás helyett 3 fő 40 órás, 2 fő 20 órás szociális munkás került felvételre. A kiválasztási szempont feltétele az volt, hogy a kiírt megfelelő iskolai végzettség mellett rendelkezzenek olyan egyéb képességgel, végzettséggel, hogy a pályázatban betervezett gyermekekre irányuló heti és havi fejlesztéseket, programokat meg tudjuk valósítani. A kiválasztottak:
 1. Dr. Gergő Károly: jogász, rendőr, bűnmegelőzés program tartó
 2. Dr. Gergóné Babina Jusztina: pszicho – és gyógypedagógus, korai fejlesztő, nevelési tanácsadó
 3. Dr. Dudásné Sallay Gabriella: mentálhigiénés szakember
 4. Csatári Margit: tanító, gyógypedagógus, 10 év szociális munkás munkakörben eltöltött idő
 5. Molnár Irén: tanító, fejlesztő pedagógus
- A pályázatírási szakban kiválasztott startasszisztenssel történő egyeztetés, feladatára felkészítés.

2018. ÁPRILIS

- **Szakmai megbeszélés: a projekt indítása** - a polgármester úr, az SZGYF munkatársai, a menedzment, a szakmai vezető, az alkalmazásra került 5 fő szociális munkás, a szegregátumban élő startasszisztens, a tehetség gondozást vezető megismerkedése. A pályázat részleteinek ismertetése. A 2018. évi események közös tervezése, a szociális munkások szerződéseinek kiosztása, munkakörükhöz tartozó feladatok átbeszélése. Célcsoporttagok listájának átadása, a célcsoporttagok felosztása. A munkarend egyeztetése, a munkaidő nyilvántartás megbeszélése, annak vezetésének módja.
- Konténer lehelyezése, berendezése, használatba vétele.
- Az elkészített heti munkarend egyeztetése, a startasszisztens munkájának segítése.
- A startasszisztens és a szociális munkások között elindult a munkakapcsolat, a célcsoporttagok és a startasszisztens között sok esetben ellenséges volt a kapcsolat, így ez nagyban akadályozta az együttműködések kialakítását.
- A jelenléten alapuló szociális munka indulása: a 124 fő célcsoporttag és családtagjaik beazonosítása.
- Családlátogatások, egyéni megbeszélések kezdeményezése, adatfelvételek.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetség gondozók bemutatkozása a szegregátumban. A gyermekek és fiatal felnőttek megismertetése a következő 36 hónap tevékenységeivel, közös ráhangolódás.
- A pszichiáter, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereik megkezdték szolgáltató tevékenységüket a szegregátumban kialakított Csillagpontban.
- A roma, civil, esélyegyenlőségi, egyházi koordinátorok bemutatása a szegregátumban élőknek. Problémák beazonosítása, megoldások keresése, a szociális munkásokkal való szoros együttműködés. A koordinátorok munkájának összehangolása.
- Heti szinten több alkalommal is jelen volt az EFOP-1.6.1-es pályázat tapasztalati szakértője, hogy segítse a projektben dolgozók munkáját.

2018. MÁJUS

- Jelenléten alapuló szociális munka: heti munkarend alapján.
- Szakmai megbeszélés: az első hónap tapasztalatainak átbeszélése, az EFT dokumentációjának egységes kitöltése.
- Startasszisztens folyamatos jelenléte a Csillagpontban, a kapcsolattartás segítése, játszóház szervezése havi 1 alkalommal.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetség gondozó foglalkozások havi 3 alkalommal.
- A pszichológus, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereink egy - egy alkalommal megtartották a szegregátumban kialakított Csillagpontban a fogadóórájukat.

- Heti szinten több alkalommal is jelen volt az EFOP-1.6.1-es pályázat tapasztalati szakértője, hogy segítse a projektben dolgozók munkáját.
- Gyermek – és felnőtt integrált színházi előadás előadójának egyszerűsített eljárásban történő kiválasztása.

2018. JÚNIUS

- Jelenléten alapuló szociális munka: heti munkarend alapján.
- Szakmai megbeszélés: a már meglévő EFT-k közös átnézése, családtervek, ECOMAP átbeszélése, problémás esetek alkalmával ESETMEGBESZÉLÉS.
- **ROMA-EGYHÁZI-CIVIL NAP – 2018.06.10:** a projekt megnyitása, első integrált rendezvény: egy gyermek – és felnőtt színházi előadással, étkezéssel, koncerttel. A rendezvényen 136 fő vett részt.
- Startasszisztens folyamatos jelenléte a Csillagpontban, a kapcsolattartás segítése.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetséggondozó foglalkozások havi 3 alkalommal.
- A pszichiáter, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereink egy - egy alkalommal megtartották a szegregátumban kialakított Csillagpontban a fogadóórájukat.
- A roma, civil, egyházi és esélyegyenlőségi koordinátorok a Roma-egyházi-civil nap előkészületi munkájában segítettek A rendezvényre a falu lakosságát is hívták, sokat dolgoztak azért, hogy ilyen sokan eljöttek.
- Heti szinten több alkalommal is jelen volt az EFOP-1.6.1-es pályázat tapasztalati szakértője, hogy segítse a projektben dolgozók munkáját.

2018. JÚLIUS

- Jelenléten alapuló szociális munka: heti munkarend alapján.
- Szakmai megbeszélés: A családlátogatás és egyéb kapcsolattartások hatékonyságának átbeszélése. Tapasztalatok tisztázása – melyiket használják többen? Családlátogatás vagy Csillagponton személyes megkeresés?
- **EGÉSZSÉGNAP – 2018.07.07.:** Az egészségnapon helyben végezhető szűrések, játékos családi sportprogramok, egészséges ételek készítése közösen, a témához kapcsolódó kézműves foglalkozások gyermekeknek, illetve szépségápolás is volt. A szűréseken 40 fő szegregátumban élő ember vett részt, akiket falubusz vitt a Csillagközpontba.
- **NYÁRI TÁBOR – 2018.07.02 – 2018.07.06.:** a konzorciumi Somogyfánál Egyesület szervezésében. A tábor 5 napon keresztül várta az 50 fős gyereksereget. A napi tematikával szervezett esemény nagyon jó hangulatú, visszhangú elem volt. A második heti tábor az őszi

szünetben lesz.

- A szociális munkások heti feladataik előkészítő munkája – tematikus terv készítés a következő témákban: családi életre nevelés, csecsemőápolás, korrepetálás, óvoda-iskola átmenet, mentálhigiénés tanácsadás, korai fejlesztés, bűnmegelőző foglalkozás.
- A szociális munkások havi szintű feladatainak előkészítése – tematikus tervek készítése: pályaorientációs foglalkozás, álláskeresők klubja, nevelési tanácsadás, szülőklub.
- Startasszisztens folyamatos jelenléte a Csillagpontban, a kapcsolattartás.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetséggondozó foglalkozások havi 3 alkalommal.
- A pszichiáter, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereink egy - egy alkalommal megtartották a szegregátumban kialakított Csillagpontban a fogadóórájukat.
- A roma koordinátor a családokat járta végig, hogy a nyári szünet közeledtével felmérje, hogy nyáron a gyerekek mit csinálnak majd?

2018. AUGUSZTUS

- Jelenléten alapuló szociális munka: heti munkarend alapján.
- Szakmai megbeszélés: a problémás drog – illetve alkoholproblémával küzdő célcsoporttagokkal kapcsolatos tennivaló, külső szakmai segítségkérés. Aktualitások.
- Startasszisztens folyamatos jelenléte a Csillagpontban, a kapcsolattartás segítése.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetséggondozó foglalkozások havi 3 alkalommal.
- A pszichiáter, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereink egy - egy alkalommal megtartották a szegregátumban kialakított Csillagpontban a fogadóórájukat.

2018. SZEPTEMBER

- Jelenléten alapuló szociális munka: heti munkarend alapján – az egyéni fejlesztési tervek végső formájának elkészítése, a dokumentumok kitöltése, leadása.
- Szakmai megbeszélés: az októbertől induló heti és havi programok esetében az iskola és óvoda vezetőivel a gyerekek kiscsoportos besorolása.
- Startasszisztens folyamatos jelenléte a Csillagpontban, a kapcsolattartás.
- A sport, kézműves, cigány zene és tánc, színház, fafaragás - barkács témakörökben a tehetséggondozó foglalkozások havi 3 alkalommal.
- A pszichológus, a jogi tanácsadó és adósságrendező szakembereink egy - egy alkalommal

megtartották a szegregátumban kialakított Csillagpontban a fogadóórájukat.

- A roma koordinátor a startasszisztensnek segített a játszóházban, mert a nyári szünetre való tekintettel nőtt a gyermekek létszáma.

2018. OKTÓBER

- **ŐSZI BEJÁRÓS TÁBOR – 2018.10.29 – 2018.11.02.:** *a konzorciumi tag Somogysámsonért Egyesület* szervezésében. A tábor 5 napon keresztül várta az 50 fős óvodás – iskolás szegregátumban élő gyermeket, változatos, jól szervezett programokkal.
- **RENDŐRSÉG:** a jelzések szerint több alkalommal megjelentek a rendőrök, illetve egy időre a teherautók is más útvonalon közlekedtek.
- **LAKOSSÁGI FÓRUM:** A szegregátumban került megszervezésre. Az SZGYF munkatársai válaszoltak a pályázattal felmerülő kérdésekre. Megfogalmazódott az az igény, hogy minden házhoz kötesse be a pályázat a vizet, amire sajnos nincs lehetőség. Azonban más forrásokra, illetve az országgyűlési képviselő úrral felvettük a kapcsolatot, és a lehetőségekről beszéltünk.
- **KÖTELEZŐ SZAKMAI KÉPZÉS:** a szociális munkakörben foglalkoztatott kollégáknak kötelező szakmai képzésen kellett részt venniük. Dudásné Sallay Gabriellán kívül ennek már mindenki eleget tett, ő egy későbbi időpontban vesz részt a képzésen.
- **Játszóház a Csillagközpontban:** az egyházi és civil koordinátoraink által szervezett, ünnepkörökhöz, eseményekhez kapcsolódó játékos foglalkozások a szegregátumban élő gyermekek részére.

2018. NOVEMBER

- **EGÉSZSÉGNAP – 2018.11.17.:** a szegregátumban élők helyi rákszűrő vizsgálatára került sor. Közel 50 ember került leszűrésre, jól szervezve, időpontokra beosztva. A falu buszával történt az idősek beszállítása a művelődési házba.
- **GYERMEK színházi ELŐADÁS:** a somogysámsoni óvodások és iskolások a Lúdas Matyi interaktív című gyermekelőadást tekintették meg.
- **KOSÁRFONÁS – 60 órás tanfolyam:** 15 fő részvételével zajlott a képzés, mely képzés idejére a célcsoporttagok megélhetési támogatást, és egy tanúsítványt kaptak.
- **Játszóház a Csillagközpontban:** az egyházi és civil koordinátoraink által szervezett, ünnepkörökhöz, eseményekhez kapcsolódó játékos foglalkozások a szegregátumban élő gyermekek részére. Téma: karácsonyi ünnepre való készülődés, ráhangolódás.

2018. DECEMBER

- **PATKÁNYÍRTÁS:** az alpolgármester úr által készített intézkedési tervben, illetve a szociális munkások beszámolóiban is jelzésre került, hogy a patkányok komoly problémát okoznak. Az irtás első alkalma történt decemberben 50 házban Marótpusztán.

- **ÉLELMISZER ADOMÁNYOK:** a szociális munkások a Marótpusztán élő 50 családnak osztottak egységes élelmiszer csomagot, illetve külföldi adományokból szerzett játék és ruhacsomagot a 0-4 éves gyermekek családjainak.
- **KARÁCSONY A GYEREKEKNEK** – a szünet előtte utolsó napon szerveztünk az óvodásoknak és az iskolásoknak egy karácsonyi délutánt. Az ünnepi műsorban a színházi tehetséggondozásban részt vevő gyermekek szerepeltek nagy sikerrel az Isten pénze musical részletben. Minden óvodás és iskolás gyermeknek egy pár téli cipő volt az ajándék, mely a pályázati forráson kívül egyéb adományok gyűjtésével valósult meg. A közösen eszem-iszom után egy táncmulatsággal zártunk.

2019. JANUÁR

- **PATKÁNYÍRTÁS:** a kihelyezett dobozok ellen őrzése, mérgeanyaggal való feltöltése. Gumikesztyűk és zsákok kiosztása az elhullott tetemek összegyűjtése miatt. A konténerhez egy erre a célra szolgáló gyűjtő került kihelyezésre, mely zárt állapotban van, a startasszisztens nyitja ki szükség esetén.
- **Játszóház a Csillagközpontban:** az egyházi és civil koordinátoraink által szervezett, ünnepkörökhöz, eseményekhez kapcsolódó játékos foglalkozások a szegregátumban élő gyermekek részére. Téma: farsangi álarc készítése.

2019. FEBRUÁR

- **Játszóház a Csillagközpontban:** az egyházi és civil koordinátoraink által szervezett, ünnepkörökhöz, eseményekhez kapcsolódó játékos foglalkozások a szegregátumban élő gyermekek részére. Téma: nőnap ajándéktárgyak készítése.

2019. MÁRCIUS

- **Játszóház a Csillagközpontban:** az egyházi és civil koordinátoraink által szervezett, ünnepkörökhöz, eseményekhez kapcsolódó játékos foglalkozások a szegregátumban élő gyermekek részére. Téma: március 15-i kreatív műhely.

A szociális munkások beszámolója

- **Dr. Dudásné Sallay Gabriella – szociális munkás:**

A szociális munka mindegyik család esetében ismerkedéssel kezdődött, annak ellenére, hogy a hozzám tartozó családokkal előző munkám révén nyolc éve kapcsolatban állok. A családokkal napi szinten személyesen találkozom, kéréseikkel, panaszaiikkal – úgy látom - most már bizalommal fordulnak hozzám.

1. Öt tagú család, két fő mozgásában korlátozott felnőtt, egy egészséges felnőtt, egy fő gyermek és egy fő nagyszülő alkotja. Az elmúlt hónapokban sikerült az Önkormányzat Testületének segítségével egy rámpát építeni a teraszhoz, illetve a terasz kiszélesítése is megtörtént, valamint egy lépcső is megépítésre került. Így a két családtag, akik eddig a hátán kellett, hogy kicipelje rokonait az udvarra, ma már egyszerűen ki tudja tolni őket tolokocsival.

A nyár folyamán egy névtelen bejelentés kapcsán a Gyámügy eljárást kezdeményezett a gyermek biztonságos elhelyezésével kapcsolatban. A család nagyon megrémült, hiszen ők eddig mindig nagy szeretettel-féltéssel nevelték a gyermeket. Pár nappal később kiderült, hogy egy ismerősük bosszúból tett hamis bejelentést. A nagyszülőt elkísértem a hivatalba, kértük a betekintést az iratokba, tájékoztattuk az ügyintézőt a bejelentőről. Pár nappal később a vizsgálatot lezárták, a család megnyugodott.

A gyermek a Somogysámsonért Egyesület által szervezett táborban aktívan részt vett. A család az eddigi programokon részt vett. A gyermeknek sikerült pár darab, méretben megfelelő ruhát találni az adományok közt.

2. Egyedül élő nő. Gyermekei elköltöztek, esetenként barátja nála tartózkodik. Kertet művel, munkába állt. Szorgalmas. Programokon részt vesz.

3. Egyedülálló férfi. Közmunkásként dolgozik jelenleg. Programokon részt vesz.

4. Háromtagú család. Nagyszülő, a fia (jelenleg németországi börtönben ül), valamint az unoka, akit a nagyszülő nevelt. A nyáron az unoka váratlanul elutazott Hollandiába pénzt keresni. Nem adott hírt magáról eddig, de kb. két hete haza jött. A múlt héten behívott a házukba, hogy megmutassa mit „rendezett” a mamának. Kicserélte a betört ablakot és a széttört ajtót a mama szobájában és hozatott tűzifát, hogy tudjon főzni és fűteni. (Tűzifát a Képviselőtestülettől én kértem a nyáron, mert nem tudott főzni sem az asszony.)

5. Hét tagú család. Idősebb pár két fiával, a két fiú két élettára és az egyik pár gyermeke. Egyik fiú élettársa sem szerepelt a projekt névsorában, de szerettek volna együttműködni, így aláírták a nyilatkozatot és az egyéni fejlesztési tervet is megcsináltuk. Az egyikük várandós, neki már van egy gyermeke. A család kérte, hogy segítsek nekik új nyílászárókat beszerezni, árnyékszékhez deszkákat (mert ők felépítenék), valamint kérték, hogy a házuk előtti sövényt segítsen valaki levágni, mert nincs

megfelelő szerszám hozzá. A Képviselőtestület segítségével a sövényt levágták, sajnos nyílászárókat nem tudtak adni abban a méretben, amiben kellett volna, illetve testületi határozat született arról is, hogy az árnyékszékhez az anyagot kapják meg.

A családnak tudtam egy dohányzóasztalt adni, amit nagyon szerettek volna. Kezdetből együttműködők. 6.Négy felnőtt, hat gyermek. A melléképületben külön két nagybácsi, egyikük néma. A körülmények a két melléképületben nagyon rosszak, de a főépületben is sok a probléma. Kezdetben együttműködők voltak valamennyien, Az egyéni fejlesztési tervet mindenki aláírta, aztán a fiatalabb férfi meggondolta magát. Az idősebb férfit sikerült bejuttatni az egy hónapos közmunkaprogramba, hogy a segély legalább meglegyen. Neki elég komoly egészségügyi problémái is vannak. A gyermekeket szépen nevelik. Az udvarban van egy nagytestű, állításuk szerint agresszív kutya. Az állatvédőkkel az ő ügyében is felvettem a kapcsolatot a nyáron. Ma értesítettek, hogy a héten elviszik. A családnak több ízben sikerült ruhát juttatni.

7. Hat tagú család. Öt felnőtt, egy gyermek. Kezdetben a családfenntartó együttműködő volt, az egyéni fejlesztési tervet együtt megcsináltuk, majd visszalépett. A többiek szintén nem akartak partnerséget. Aztán pár hét után ketten a családból mégis csatlakozni kívántak. Azóta egyiküket sikerült egy hónapra (a segély miatt) közmunkához segíteni. A család egyik fiú tagja teljesen elzárkózik, bár ez az összes – emberekkel - való kapcsolatára igaz. A lánytestvér ingadozik, nem tudja mit tegyen. Az asszony önkéntes munkában is részt vett.

8. Hat tagú család. Négy felnőtt nő és két kisgyermek. Kezdetből együttműködők, segítőkészek. Egy anya, három lánnyal. A fia nem itt lakik, hanem az élettársánál. Az egyik leány a nyáron költözött vissza a két gyerekével, mert a párja elhagyta. A körülmények szűkösek. Kertet művelnek. Az anya analfabéta, ez jelentősen megnehezíti az elhelyezkedési esélyeit.

Tartanak két kutyát és macskákat. A nyáron az állatvédőkkel többször tudunk állateledelt vinni nekik is. Ruhaadományban is részesültek, illetve sikerült egy kályhát is kapniuk. Az anya önkéntes munkában részt vett.

9. Három tagú család, három férfi. Egyikük barátnője segít a napi házimunkában. A három férfi között egy célcsoporttag van, ő és a barátnője szeretnének gyereket. Szeretnének ismét lombikprogramban részt venni. Egyszer már próbálták, de sajnos nem sikerült. Tettek félre valamennyi pénzt rá, de nem lesz elég. Kérték, hogy forduljunk az Önkormányzathoz. Sajnos a kérést a Testület elutasította, mert nincs rá keret. Tervezem, hogy a NEAK-hoz fordulunk az ügyben segítségért.

10. Egyedül élő férfi. Pár hete költözött vissza Somogysámsónba. Zalában juhászként dolgozott három évig, de egészségi állapota rosszabbodott. Háza nagyon rossz állapotban van. Amíg nem volt itthon, a szomszédja beköltöztette a disznókat a házába, ezzel teljesen tönkre téve azt. Most munkáért cserében egy szufniban lakhat ennél a szomszédnál. Nagyon szeretne innen elszabadulni, mert nehezen viseli ezt a helyzetet. Van szakmája is, pék, de a kezei állapota miatt nem tud pékként dolgozni. Csak egy hónap közmunkát kapott. A jövő hónaptól „0” Ft bevétele lesz, ezért kérte, hogy segítsek neki levelet írni a

Testületnek, amiben kérne szociális étkeztetést és lakhatási támogatást is. Miután van 47000 Ft kommunális adó-tartozása, nem tudom mi az esély, de a levelet megírjuk és a következő testületi ülésre eljuttatom.

- **Csatári Margit – szociális munkás:**

Az elvégzett feladatok:

1. Kapcsolatfelvétel családokkal, célcsoporttagokkal
2. Pályázat ismertetése: céljai – tevékenységei - várható eredményei
3. Folyamatos kapcsolattartás – rendszeres családlátogatások: Környezettanulmányok felvétele – igények folyamatos meghallgatása – szemléletformálás/realitások a pályázati forrásból
4. Igényekhez, kérésekhez igazodó aktuális intézkedések
5. Rendezvényekre, orvosi szűrésre, tréningekre való meghívás
6. Kapcsolatfelvétel – együttműködés az önkormányzattal, szociális szférával a családok megsegítése érdekében
7. Kapcsolatfelvétel – együttműködés a helyi óvodával, általános iskolával a gyermekek/tanulók megsegítése érdekében
8. Adományok szétosztása
9. Folyamatos adminisztráció készítése

Tapasztalatok:

A kezdeti lelkes fogadtatás után jellemző volt több család, illetve családtag részéről a pesszimizmus, a csökkenő motiváltság. Ennek két fő okát látom:

1. A nagyon hosszú ideje tartó mélyszegénység miatt egyértelműen anyagi megsegítésre számítottak, érdekeik képviselőjére olyan komoly anyagi forrást igénylő ügyekben, amelyet a pályázat nem biztosíthat. Csalódást jelentett ez számukra, bizalmuk megingott.
2. Másik ok a személyiségük, a rossz körülmények között történt szocializálódásuk, a kialakult életvitelük. Az eltelt időszak még nagyon rövid volt ahhoz, hogy ebben változást értsünk el. Ennek következményeként a domináns/többszörre a pályázathoz negatívan álló személyek igyekeztek befolyásolni környezetüket. Az információkat nagyon eltérő módon értelmezték – a hallottak megértése sokak részéről nem valósult meg az előbb említett háttér miatt.

A munkahely – ezáltal biztos havi jövedelem hiánya a férfiaknál a legégetőbb nehézség, de sok nő is küzd ezzel a problémával. Napi téma a foglalkoztatásba jutás igénye, szükségessége- ugyanakkor beilleszkedési, alkalmazkodási nehézség, kitartás hiánya tipikus. Önismeretük nem érett arra, hogy

lássák, ők is okai a munkanélküliségüknek.

Eredménynek tartom már azt is, hogy nem csak viszonylag zárt közösségükben, hanem egyre több segítő emberrel folyamatosan beszélnek erről – ebben nyitottak.

Rendszeresen felmerül a lakáskörülményeik helyzete. Igaz, többnyire másoktól várják a megoldást, mégis bizalommal tölt el, hogy pontosan felméri mit kellene legsürgősebben megjavítani. Keresik a férfiak a módját olyan lehetséges előlegnek, kölcsönnek – ami kedvezményes, kamatmentes – amit meggyőződésük, hogy törleszteni tudnának és segítene pl. a lyukas plafont megjavítani. A családlátogatások arra is rádöbbenettek, hogy több helyen a romos, nagyon hiányosan felszerelt házakban is próbálnak élhető életet élni, kitakarítják, virágot tesznek az asztalra (sok helyen még asztal sincs!), képeket a falra, az ágyakat bevetik, letakarják (az ágyak hiánya is jellemző!). Az elmúlt hónapban 3 házhoz is akkor mentem, amikor épp meszeltek. Annak is örültem, hogy nem fehér, hanem nagyon élénk színű, frissen festett falakat láttam – az ő kultúrájukban a színek erősek, ha ehhez ragaszkodnak, az jó, az érték.

Sokan nem fejezték be az általános iskolát, látják már ennek hátrányát (munkahely, jogosítvány), várják, hogy tanulhassanak. Hisznek abban, hogy ennek megvalósulása életkörülményeik javítását szolgálja. Férfiak és nők is vállalnának további képzést, ha az a stabil munkahely megteremtésének esélyét növelné. Többségük annyira nem naiv a sok rossz tapasztalat tükrében, hogy ne legyenek kétségei – ez passzivitást, érdektelenséget is okozhat, generálhat.

A tréning módszer számukra új, nehezen érthető, hogy az mire jó, akkor is szegények maradnak: időt kell adni, hogy a saját élményű csoportokban való aktív részvétel meggyőzze őket annak hasznosságáról.

A helyben elvégzett egészségügyi szűrésekre nagyon nyitottak.

Egyértelmű, hogy főleg a nők többsége megéli a szegregációt, az egyedüllétet, a kirekesztettséget. Őszinték, kedvesek, nem zárkóznak el a beszélgetésektől. Van, aki úgy gondolja ezen a helyen ő senkivel nem akar már „szomszédolni”, „faluközösséget” alkotni, hitét elveszítette régen. Sokan felidéznek, hogy régebben jó volt itt lakni. A rendszeres találkozások, beszélgetések, egyértelművé tették számomra, hogy az igény bennük van a társasági életre, emberi kapcsolatokra, értelmesen töltött együttlétekre. Elindult annak az igénynek a megjelenése, hogy ne zárkózzanak el.

Az anyák – de az apák, nagyszülők is - szívesen osztják meg gyerekeikkel kapcsolatos örömeiket, leginkább gondjaikat. Találkoztam azzal, ami társadalmunkban nagyon tipikus, hogy áthárítják a felelősséget az intézményekre, sokszor elégedetlenek. Ezen a területen együttműködésükre biztosan lehet számítani, a gyerekeiknek nyújtott fejlesztést, korrepetálást, támogató foglalkozásokat hasznosnak gondolják – a gyerekeiknek jobb jövőt szeretnének. Féltik őket, ez segítő érv lehet abban, hogy tudatosabban, lehetőségeikhez mérten ténylegesen foglalkozzanak gyerekeikkel, higgyék, hogy együtt kellene tennünk a faluban élők életkörülményeinek javításáért, környezetükért.

A gyermekek/tanulók, akikkel az óvodában és iskolában találkozom, nagyon boldogok, amikor otthonukban látogatom őket, amikor az utcán találkozunk, beszélgetünk. Jó nézni csillogó szemüket, ragyogó mosolyukat – figyelnek rájuk, törődnek velük, ez nekik jó, valami új, amivel eddig nem találkoztak.

• **Molnár Irén – szociális munkás:**

- Kapcsolatfelvétel, ismerkedés családokkal, célcsoporttagokkal
- Pályázat ismertetése: céljai – tevékenységei - várható eredményei
- Folyamatos kapcsolattartás – rendszeres családlátogatások, beszélgetések
- Szükségletfelmérő kérdőív kitöltése
- Igények folyamatos meghallgatása – igényekhez, kérésekhez igazodó időszerű intézkedések
- Rendezvényekre, orvosi szűrésre, tréningekre való meghívás
- A nyár folyamán végzett rendszeres gyermekprogramok lebonyolítása
- Kapcsolatfelvétel – együttműködés az önkormányzattal, szociális szférával, munkaügyi központtal a családok megsegítése érdekében
- Kapcsolatfelvétel – együttműködés a helyi óvodával, általános iskolával a gyermekek/tanulók megsegítése érdekében
- Kapcsolatfelvétel – különböző vállalatokkal, üzemekkel, állásinterjúk megszervezése, arra való felkészítés, azok lebonyolítása, tanulságok átbeszélése, levonása
- Adományok beszerzése, szétosztása
- Folyamatos adminisztráció készítése

Elért eredmények:

Kezdeti lelkesedés, majd némi ellenállás után ismét kezdenek nyitottá válni. Különböző gondokkal keresnek meg, de sokszor már a beszélgetés is sokat segít. A gyermekek nagyon együttműködők, várják már a fejlesztést. Szívesen jöttek nyáron is tanulni, játszani. A szegregátumban közel 20 házhoz sikerült bútor adományt szerezni a nyár folyamán, így sok családnak jutott ágy, szegrény, asztal vagy éppen amire szükségük volt. Mivel a lakások szürnyű állapotban vannak, minden család nagyon várja a patkányirtást. A nyár folyamán 15 főt vittem be Marcali város üzemébe tesztírássra, megbeszélésre. A 15 főből 1 fő került felvételre, mert a többiek keveselték a fizetést, vagy éppen a bejárást nem tudták megoldani.

• **Dr. Gergőné Babina Jusztina – szociális munkás:**

A projekt április hónapban indult így az első családlátogatás alkalmával ismertettem a pályázat célját, főbb tartalmi elemeit. Különös tekintettel szóltam az én szerepemről, mint szociális munkás, hogy nem helyettük végzek el feladatokat, hanem segítünk a család ügyeinek intézésében és főleg a projekttel való

kapcsolódásuk megtalálásában van közvetítő szerepem. Elmondtam, hogy együttműködésük esetén milyen segítséget tudunk nyújtani a család szegregátumban élés lehetőségének javítására. A humán program segít a beilleszkedésben, a gyermekeknek az esélyteremtő programokkal a felzárkóztatásban. A szülő tréningek, a bűnmegelőzési programok, mind- mind arra szolgálnak, hogy felkészítsük Őket az integrációra a falu életébe. A közmunka programok is kiemelt helyet kaptak. A gondozott családaim egytől- egyig szerettek volna a program részesei lenni, amit együttműködési szándéknyilatkozat aláírásával meg is erősítették. A célcsoporton kívül további 2 főt szerveztem be, akik idő közben kerültek a családokhoz, mint élettársak. Több alkalmat vett igénybe a környeztanulmányok felvétele, egyes családok egyéni problémáinak megismerése. Az egyéni problémák aztán közösségivé váltak, mert hogy a rágsálók / patkányok/ jelenléte már félelmet kelt a gyermekek számára, a kutyák agresszív viselkedése megbénítja a gyalogos közlekedést. Általános és komoly problémát jelent a víz hiánya, hiszen csak utcai kútból jutnak vízhez a családok. Ma a 21. században ez valóban komoly gond. Száraz nyár lévén szemtanúi voltunk a gyakran ellehetetlenült helyzetnek. A feltérképezett problémák után igyekeztem valós lehetőségként egyéni fejlesztési terveket készíteni majd ezekből egy egységes családi terv készült. Ezek megvalósításához komoly együttműködésre és a pályázatban való hitre van szükség. Az aktuális problémákat igyekeztem kezelni, beiskolázást ruhaosztással kötöttük össze, valamint égető problémákat / fekhely/ bútor adománnyal pótolunk. A konténer felállítása után, rendszeresen lehetőség nyílt a helybeni tanácsadásra, hiszen tudták mikor vagyok kint megtalálható. Megkeresések érkeztek nyílászárók ügyében, de a legtöbb a munka lehetőségét keresi. Felvettem a kapcsolatot több marcali céggel, hogy megoldjuk a munka lehetőségüket. Fontos láttatni velük, hogy az alkalmi munkát fel kell, hogy váltsa az állandó munkahely. Nagyon nagy előre lépésnek látom, hogy már telefonon is megkeresnek és segítséget kérnek, de e-mellett már Ők is tesznek lépéseket saját érdekükben. Nehezen fogadták el, hogy nem adunk pénzt a kezükbe és nem intézünk helyettük, hanem komoly együttműködésre van szükség ahhoz, hogy előre lépés legyen. Ma 6 hónappal a kezdés után azt gondolom megértették nagyrészt, hogy nekik is tenniük kell, ha változást szeretnének.

- **Dr. Gergő Károly – szociális munkás:**

A projekt 2018.április hónapban indult. Az első feladatok közé tartozott a családok megismerése, és ezen folyamaton belül a személyem elfogadtatása. A személyes beszélgetések során tájékoztattam a célszemélyeket a pályázat céljairól, megvalósulásának időtartamáról, továbbá a megvalósulás tárgyiasulásáról. E személyes konzultációk során törekedtem arra, hogy a személyemet elfogadják és személyemen keresztül a pályázat céljaival azonosulni tudjanak. Igyekeztem a célszemélyek kezdeti bizalmatlanságát feloldani, beszélgetéseink során mindazon problémákra kívántam rátérni, amelyek foglalkoztatják őket. Május hónapban sor került az egyéni fejlesztési tervek adatainak bekérésére,

amelyre már immáron ismerősként érkeztek. Ezt fontosnak tartottam, mert az ismerő- bizalmas légkörben folytatott beszélgetés során őszinte válaszokat várhattam el tőlük. Személyes konzultációink során igyekeztem a célszemélyek projekttel szemben támasztott túlzott várakozását a realitások talaján tartani. Már a kezdeti szakaszban megfogalmazták alapvető problémáikat. Ezek között sorolták fel a lakókörnyezeti problémákat – a lakókörnyezet gondozatlansága, patkányok elszaporodása, a gazdátlan kutyák okozta problémák, a lakóházak közművel – víz - való ellátatlansága, esetenként villany hiánya. Szociális problémáik között elsősorban a munkanélküliség, a pénzhiány, a munkalehetőség hiánya jelentkezett részükről. Személyes találkozásaink során információval láttam el őket a projekt programjairól, rendezvényekről, amelyeken a részvételük fontos volt. Június hónapban került sor az egyéni fejlesztési tervek felvételére. E körben – immáron közel a célcsoport tagjaihoz – jóval könnyebben lehetett mindazon kérdések tekintetében őszinte válaszokat várni, mint az a kezdeti időszakban volt. A családlátogatásokkal kapcsolatban arra a következtetésre jutottam, hogy a családokat indokolatlanul zavarni nem lehet. A túl gyakori látogatás zavaró lesz, magam egyébként is a havi egy családlátogatást tartanék szükségesnek. A konténer ház megjelenésének pozitív kicsengése volt, hisz kezdetét vette egy olyan közösségi tér kialakulása, ahol a rendszeresség igényével de a családok indokolatlan zaklatásának elkerülésével mégiscsak a szociális munkásokkal az élő kapcsolat tarthatóvá vált. Eddigi munkám során arra törekedtem, hogy a célszemélyek velünk szemben támasztott elvárásait abban az irányba tereljem, hogy a saját sorsukon és életkörülményeiken maguknak kell változtatni. Amit mi adni tudunk, az annak a lehetősége, hogy a munkaadók gondolatának menetébe bekerüljön Somogysámson, mint potenciális munkavállalókat adó hely. Azt gondolom a célcsoport tagjaiban e gondolatkörnek az elfogadása került a legnagyobb erőfeszítésbe. Ma már nem azt mondják, hogy én csinálja ezt meg vagy azt, arra kérnek segítsék abban, hogy komolyan vegyék őket. Természetesen vannak olyan célcsoporttagok akik nem hajlandóak együttműködni, és e nem az ellenséges viszonyból fakad, hanem abból a tényből, hogy iskolázottságuk révén más községben dolgoznak, nem látják annak szükségességét és fontosságát, hogy maguk a projekt részesei legyenek. A munkám során arra is felfigyeltem, hogy a célcsoport tagjai idegenkednek Somogysámson községtől és annak rendezvényeitől. Ők Marót pusztaiak, nekik „Maróton „ adjanak választ arra, amit tudni szeretnének. Azt gondolom a közösségtudatuk fejlesztésének kiinduló pontja megfogalmazott igény lehet.

Sajnos azt tapasztalom, hogy a célcsoport tagok a tárgyiasult eredményeket tudják elfogadni. Az, hogy a gondolkodásukban valamiféle pozitív irányváltás tapasztalható, ezt nem érzékelik. Pedig van, mert már értékelik a környezetük rendezettebbé válását. Értékelik, hogy a „ faluból „ rendszeresen járnak dolgozni azok, akik vállalják a több műszakos munkát. A tájékoztatások révén elfogadták és már igénylik az iskolai - óvodai plusz foglalkozásokat. Értékelik, hogy immáron „Maróti ember „ is bekerülhetett a közmunka programba.

Azt gondolom a hat hónap a fenti eredmények tudatában nem telt el eredménytelenül, bizakodóan

tekintek a további időszakokra és a projekt céljait megvalósíthatónak tartom.

ÖSSZEGZÉS

A kedvezményezett önkormányzat, a pályázat menedzsmentje, a pályázat szakmai vezetője, a pályázat külsős-belső szakmai megvalósítói érzik, hogy az elmúlt hat hónapban felélénkítették Somogysámszon életet. A mindennapokban megjelentek olyan szakemberek, olyan programok, rendezvények, melyre az önkormányzatnak eddig nem volt erre forrása. Az eddigi rendezvények visszajelzései is azt mutatják – mely visszajelzést a faluban integráltan élők jelezték -, hogy a szegregátumban élők megítélése több esetben is pozitív irányba fordult. A szervezők törekednek arra, hogy olyan interaktív elemek kerüljenek az integrált rendezvényeken megszervezésre, hogy a szegregátumban élők valamilyen feladat kapcsán, játékos helyzetben dolgozzanak együtt integrált környezetben élő embertársaikkal. A célcsoporttagok rendszeresen veszik igénybe a Csillagponton a külső szolgáltatók fogadóóráit.

Céljaink eléréséhez fontosnak tartjuk a folyamatos konzultációt, mind a projektben dolgozó szakembereinkkel, mind a konzorciumi tagjainkkal.

Az önkormányzat 2 sikeres rendezvényt szervezett. Az embereket személyesen hívták meg, és mondták el, hogy milyen események várhatók. A falu közösségének megnyitására a koordinátoraink sok erőfeszítést, személyes látogatásokat is tettek, hogy a falu lakóival megismertessék a pályázati programot.

Somogysámszonért Egyesület július elején rendezte meg a hasznos szabadidő eltöltését elősegítő táborát. Azonban a tagok aktívan részt vesznek a célcsoporttagok mozgósításában, aktívan részt vesznek a havi megbeszéléseken is. Jó ötleteikkel, tapasztalataikkal gazdagítva a projekt sikeres lebonyolítását.

A projekt eddigi sikerességét abban látjuk, hogy a szociális munkások, a startasszisztensek személye, a tehetséggondozók jól lettek kiválasztva. Nemcsak a tudásuk jó, hanem emberileg is jól bánnak a szegregátumban segítségre szoruló embertársaikkal. A kiválasztott célcsoporttagok kezdeti bizalmatlansága az állandó, rendszeres jelenléttel, a segítőkészségükkel, adomány szerzésével, sok beszélgetéssel oda vezetett, hogy a szegregátumban élő családok mindegyike a program részese, amely nagy eredmény. A problémák meghatározása után most abban a stádiumban áll a szociális munka, hogy a képzési kínálatból a megfelelőit találják meg célcsoporttagjaink, hogy utána egy külső munkahelyre tudják meg beajánlani a projektben érintetteket. Most térképezik fel munkatársaink, hogy a tanfolyamok után hova, milyen lehetőségeket kínálva tudnak a szegregátumban élők elhelyezkedni. A már 6 alkalommal megtartott tréningorozat is a kommunikációt, a beilleszkedést, az elfogadást

próbálja megtanítani a résztvevőknek. A következő időszakban az oktatási intézményekben dolgozók, a képviselőtestület tagjai számára szervezünk érzékenyítő tréninget, mert az elmúlt időszakban több esetben fordult elő konfliktus a pályázat miatt.

A családi problémák kezelésére pedig a külső szakemberek által tartott tanácsadói órák szolgálnak. Sokan keresik fel munkatársainkat, és reméljük ez a szám csak növekedni fog a következő időszakban. Kockázati tényező a projekt indulásakor az érdektelenség volt. Volt olyan család, aki be sem engedte a szociális munkásainkat. Azonban ahogy az együttműködőktől hallották, hogy milyen sok dologban segítenek, ezért aztán, akik az elején nem akartak részt venni a programban, nyitottá váltak, és elkezdték a szolgáltatásokat igénybe venni. A havi és heti programjaink állandó létszámokkal működnek október 1-től a helyi iskolában és óvodában.

A 2018-as év beütmezésétől el kellett térnünk több esetben is, mely módosításokat a költségvetés módosításával együtt tesz meg a menedzsment.

Amik a beütmezett tervben csúsztak:

- Somogysámsónért Egyesület, mint konzorciumi partner által szervezett nyári táborának 1 hetét, az őszi szünetben fogják megszervezni.
- Az eszközbeszerzés is folyamatos, a teljes költség azonban még nem került felhasználásra.